

V Praze 28. 6. 2016
Čj. OVA: 737/16

Stanovisko

k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

I. Úvod:

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, se dle tvrzení předkladatele předkládá z důvodu naléhavosti mimo Plán legislativních prací vlády na rok 2016. Jeho hlavním cílem je uvést českou právní úpravu do souladu s naléhavými požadavky vznesenými mezinárodní mezivládní organizací The Financial Action Task Force (Finanční akční výbor, dále jen FATF)¹ a Výborem expertů pro hodnocení opatření proti praní špinavých peněz a financování terorismu (dále jen výbor Moneyval)² na úpravu trestněprávního postihu jednání spočívajících ve financování a jiné podpoře terorismu.

Česká republika je pravidelně hodnocena výborem Moneyval, který České republice vytýká řadu nedostatků. Tyto nedostatky se doposud i přes veškerou snahu České republiky nepodařilo výboru Moneyval vysvětlit. Poslední hodnotící zpráva České republiky (4. kolo hodnocení) byla výborem Moneyval schválena na jeho 35. plenárním zasedání v dubnu 2011. Česká republika byla z důvodu identifikovaných nedostatků zařazena do režimu tzv. „REGULAR - EXPEDITED FOLLOW-UP PROCEDURE“ (to znamená, že zprávy o změnách v legislativě a přijatých opatřeních k nápravě vytýkaných nedostatků měly být předkládány v intervalech kratších než dva roky). I přes veškerou snahu, kterou ČR dle tvrzení předkladatele od té doby učinila, se jí nepodařilo negativní hodnocení výboru Moneyval zvrátit a ČR byla při letošním kole evaluací opět vyhodnocena negativně. V důsledku uvedeného hodnocení a výsledné analýzy (která je podepřena i dopisem předsedy FATF ze dne 14. 3. 2016, jenž byl adresován ministru spravedlnosti České republiky) rozhodlo plenární zasedání výboru Moneyval o přeřazení České

¹ FATF byla vytvořena na pařížském summitu G-7 v roce 1989, její oficiální úlohou je tvořit dostatečnou politickou vůli vedoucí k legislativním reformám v oblasti praní špinavých peněz a financování terorismu. FATF vypracovala rozsáhlá doporučení (FATF Recommendations), jejichž naplnění hodnotí i u států, které nejsou jejími přímými členy. Právní povaha těchto doporučení je z hlediska mezinárodního práva nezávazná, jejich faktický vliv, a to i na nečlenské státy, je však značný, a to zejména z ekonomických a diplomatických důvodů. FATF má celkem 36 členů (včetně Evropské komise) a 8 přidružených členských uskupení (tj. FSRBs). Tímto způsobem je k dodržování FATF standardů zavázáno přes 190 jurisdikcí.

² Česká republika (stejně jako ostatní nové členské státy Evropské unie) není členem FATF, ale tzv. regionálního uskupení podle FATF [FATF-Style Regional Body (dále jen FSRB)], tj. výboru Moneyval (Výboru expertů pro hodnocení opatření proti praní špinavých peněz a financování terorismu) vytvořeného při Radě Evropy v roce 1998, jehož účelem je samostatné a vzájemné hodnocení členských států Rady Evropy, které nejsou členy FATF.

republiky v rámci zostřené režimu do stupně II, který spočívá ve vyslání návštěvy vysokých představitelů výboru Moneyval, jež má zavítat do České republiky na setkání s ministrem spravedlnosti a pravděpodobně i ministrem financí (záměrem mise bude patrně i snaha setkat se s předsedy příslušných výborů Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, případně s předsedy poslaneckých klubů) a jejím účelem bude zejména podpora snahy Ministerstva spravedlnosti České republiky ve věci přijetí nutných změn v trestním zákoníku tak, aby úprava korespondovala s požadavky doporučení FATF.

Předkladatel návrhu novely (resort MSP) je tedy pod zjevným tlakem ze strany mezinárodních institucí na přijetí odpovídající novely trestního zákona a snaží se touto novelou odstranit existující nedostatky v našem právním řádu v oblasti boje proti terorismu.

II. Připomínky a návrhy změn:

K návrhu je připojena RIA (hodnocení dopadů regulace), ve které je relativně slušně popsán existující právní stav a jeho nedostatky a rovněž cíle navržené právní úpravy. Jako připomínku k předložené RIA lze uvést, že varianty řešení jsou zpracovány poměrně schematicky a bez hlubšího odůvodnění u jednotlivých variant řešení. V RIA zcela chybí upřesnění, **jak velkého počtu případů trestných činů (zločinů) se navržená právní úprava může potencionálně dotknout**. Ekonomické dopady jsou kvantifikovány velmi neurčitým způsobem v řádu statisíců korun.

Celý legislativní návrh, důvodová zpráva i RIA jsou zřetelně poznamenány poměrně zrychlenou přípravou tohoto návrhu, což lze na jednu stranu pochopit vzhledem k negativnímu vyznění posledního kola evaluací a vzhledem k připravované návštěvě v ČR na nejvyšší úrovni ze strany mezinárodních organizací. Na druhé straně problémy v legislativě musí být gestorovi známy po velmi dlouhou dobu – poslední negativní zpráva FATF o ČR je z roku 2011 – a gestor problematiky (MSP) měl zjevně dostatek času řešit implementaci v rámci standardní legislativní procedury.

III. Závěr:

Komise pro hodnocení dopadů regulace předloženou zprávu přijímá s tím, že doporučuje dopracovat Zprávu RIA (Zprávu z hodnocení dopadů regulace) dle výše uvedených připomínek, tedy zejména více rozpracovat jednotlivé varianty řešení včetně vyhodnocení jejich možných dopadů.

Vypracoval: JUDr. Petr Solský

prof. Ing. Jiřina Jílková, CSc.
v.r.
předsedkyně komise